

НАКАЗ

«16» березня 2026 р. № 11

Директор ДПТНЗ «ОПЛТД»

Наталія ШАПОШНІКОВА

ЗАТВЕРДЖЕНО

Педагогічною радою ДПТНЗ «ОПЛТД»

Протокол № 3а від 16.03. 2026 р.

ПОЛОЖЕННЯ
про академічну доброчесність
педагогічних працівників та здобувачів освіти
в Державному професійно-технічному навчальному закладі
«Одеський професійний ліцей технологій та дизайну»

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення розроблено відповідно вимогами статті 12 Закону України «Про академічну доброчесність» (№ 4742-ІХ від 18 грудня 2025 року № 4742-ІХ) на основі положень Конституції України, законів України «Про освіту», «Про професійну освіту», «Про загальну середню освіту», «Про академічну доброчесність», нормативних документів Міністерства освіти і науки України (далі – МОН України) та Статуту Державного професійно-технічного навчального закладу «Одеський професійний ліцей технологій та дизайну» (далі – ДПТНЗ «ОПЛТД»).

1.2. Це Положення встановлює норми та правила етичної поведінки, професійного спілкування у відносинах між учасниками освітнього процесу, а саме: педагогічними працівниками, здобувачами освіти та їх батьками чи особами, які їх замінюють.

1.3. Метою даного Положення є дотримання високих професійних стандартів у освітній сфері, забезпечення сприятливого морально-психологічного клімату в колективі та підвищення довіри до результатів навчання, а також зростання авторитету закладу освіти.

1.4. Дія Положення поширюється на всіх учасників освітнього процесу (педагогічних працівників, здобувачів освіти та їх батьків чи осіб, які їх замінюють) та співробітників закладу освіти.

1.5. Це Положення поширюється на відносини, що виникають у зв'язку з провадженням освітньої, навчальної, педагогічної діяльності, яка охоплює:

- науково-педагогічну, педагогічну, викладацьку діяльність;
- навчальну діяльність здобувачів освіти;
- освітню діяльність закладів освіти, наукових установ;
- проведення олімпіад, турнірів, конкурсів, змагань та інших заходів загального характеру у сфері навчання, які проводить ДПТНЗ «ОПЛДТ»;
- присвоєння педагогічних звань, кваліфікаційних категорій, розрядів;
- здійснення процедур внутрішнього та зовнішнього забезпечення якості освіти;
- атестацію педагогічних працівників;

1.6. Положення про академічну доброчесність затверджується педагогічною радою ДПТНЗ «ОПЛДТ» та вводиться в дію наказом директора.

2. ПРИНЦИПИ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

2.1. Академічна доброчесність – це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, з метою забезпечення довіри до результатів навчання, попередження порушень освітнього процесу.

2.2. Порушеннями академічної доброчесності згідно ст.42 п.4 Закону України «Про освіту» та розділу III Закону України «Про академічну доброчесність» вважається:

Академічний плагіат – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства.

Самоплагіат – оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих результатів як нових.

Фабрикація – вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях.

Фальсифікація – свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень.

Списування – виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації (шпаргалки, мікронавушники, телефони, планшети, тощо), крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання, а також повторне використання раніше виконаної іншою особою письмової роботи (лабораторної, контрольної, самостійної, індивідуальної, тощо).

Обман – надання відомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (творчої) діяльності чи організації освітнього процесу; формами обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування.

Хабарництво – надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального чи нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі.

Зловживання впливом – пропозиція, обіцянка або надання неправомірної вигоди особі, яка пропонує чи обіцяє (погоджується) за таку вигоду або за надання такої вигоди третій особі вплинути на прийняття рішення особою, уповноваженою на виконання функцій держави.

Необ'єктивне оцінювання – свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти.

2.3. Кожен член спільноти ДПТНЗ «ОПЛДТ» наділений правом вільно обирати свою громадянську позицію, яка проголошується відкрито при обговоренні рішень та внутрішніх документів.

2.4. У разі, якщо відбулося розповсюдження інформації, яка є неправдивою, особа, яка до цього причетна, має зробити все можливе, щоб спростувати викривлену інформацію, зменшити обсяг завданої шкоди.

3. ОСНОВНІ ПРАВИЛА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

3.1. Педагогічні працівники, інші особи, які здійснюють викладацьку діяльність, зобов'язані дотримуватися таких правил:

- ставитися з повагою до здобувачів освіти та інших учасників освітнього процесу;

- ґрунтувати власну діяльність на надійних і достовірних даних, що базуються на результатах досліджень та відображають сучасний стан знань з відповідних питань;

- перевіряти надійність і достовірність інформації, що надається здобувачам освіти та іншим учасникам освітнього процесу;

- чітко окреслювати очікувані результати навчання, встановлювати зрозумілі вимоги до виконання навчальних завдань та мати прозору систему оцінювання результатів навчання здобувачів освіти, яка базується на чітких оприлюднених критеріях;

- добросовісно оцінювати твори та навчальні роботи здобувачів освіти, переконуватися у відсутності ознак порушення академічної доброчесності;

- власним прикладом сприяти формуванню у здобувачів освіти академічної доброчесності;

- стимулювати та заохочувати здобувачів освіти до дотримання академічної доброчесності;

- вчасно, неупереджено, невибірково реагувати на будь-які прояви порушення академічної доброчесності, припиняти такі порушення, застосовувати до здобувачів освіти заходи реагування на порушення академічної доброчесності у випадках і порядку, визначених законодавством та цим Положенням.

3.2. Забороняється доведення до здобувачів освіти відомо неправдивої чи викривленої інформації, сфабрикованих чи сфальсифікованих даних, крім випадків, зумовлених навчальними та/або методичними цілями, зокрема з метою формування у здобувачів освіти критичного мислення, вміння критично сприймати та аналізувати інформацію.

3.3. Здобувачі освіти у своїй навчальній діяльності зобов'язані дотримуватися таких правил:

- виконувати кожне навчальне завдання самостійно, крім випадків, якщо його виконання передбачає участь декількох осіб та/або правилами виконання відповідних завдань дозволено отримання допомоги від інших осіб, використання допоміжних матеріалів та засобів, у тому числі з інтернет-ресурсів та штучного інтелекту;

- у разі використання у власному творі результатів інтелектуальної творчої діяльності іншого автора (текстів, зображень, ідей, розробок, тверджень, відомостей, думок тощо) зазначати посилання на відповідне джерело інформації та/або відповідного автора.

3.4. Навчальне завдання вважається недійсним у разі:

- виявлення плагіату або використання результатів роботи інших осіб без належного посилання на джерела;

- встановлення факту списування або несанкціонованої допомоги під час виконання завдання;

- використання заборонених технічних засобів, довідкових матеріалів або програмних ресурсів, якщо це не передбачено умовами завдання;

- фабрикації, фальсифікації або підробки результатів, даних, підписів чи звітних матеріалів;

- виконання завдання іншою особою або передавання власної роботи для використання іншими здобувачами освіти;

- подання одного й того самого завдання з різних навчальних дисциплін без погодження з викладачем;

- порушення встановлених умов, строків або формату виконання завдання без поважних причин.

У разі визнання навчального завдання недійсним воно не підлягає оцінюванню, а здобувач освіти зобов'язаний виконати його повторно або несе інші наслідки відповідно до цього Положення та внутрішніх документів закладу освіти.

4. КОМІСІЯ З ПИТАНЬ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

4.1. Комісія з питань академічної доброчесності – це незалежний орган, що діє у ДПТНЗ «ОПЛДТ» з метою забезпечення моніторингу дотримання учасниками освітнього процесу закладу морально-етичних та правових норм цього Положення. Засідання комісії відбувається за потреби та за вимогою будь-якого з членів комісії.

4.2. До складу Комісії входять представники педагогічного колективу та самоврядування здобувачів освіти. Склад комісії затверджується рішенням педагогічної ради. Голова комісії веде засідання, підписує протоколи. За відсутності голови його обов'язки виконує заступник. Секретар Комісії здійснює повноваження щодо ведення протоколу засідання, технічної підготовки матеріалів до розгляду їх на засіданні тощо. Термін повноважень Комісії складає 1 рік.

4.3. Комісія має такі повноваження:

- виявляти та встановлювати факти порушення академічної доброчесності учасників освітнього процесу ДПТНЗ «ОПЛДТ»;
- проводити інформаційну роботу щодо популяризації принципів академічної доброчесності серед учасників освітнього процесу;
- готувати пропозиції, надавати рекомендації та консультації щодо підвищення ефективності впровадження принципів академічної доброчесності в освітній діяльності закладу освіти.
- отримувати і розглядати заяви, навіть за умови, якщо вони носять анонімний характер, щодо порушення академічної доброчесності учасників освітнього процесу ДПТНЗ «ОПЛДТ»;
- залучати до роботи експертів з відповідних галузей, а також використовувати технічні і програмні засоби для встановлення фактів порушення норм академічної доброчесності за поданою заявою;
- доводити результати розгляду заяв щодо порушення академічної доброчесності до відома атестаційної комісії, директора ДПТНЗ «ОПЛДТ» для подальшого реагування.

4.4. Свої повноваження Комісія здійснює за умови, що кількість її членів, присутніх на засіданні, складатиме не менше ніж дві третини її складу. Рішення приймаються відкритим голосуванням. Рішення вважається прийнятим, якщо за нього проголосувало більше половини присутніх на засіданні членів Комісії. У разі рівного розподілу голосів, голос Голови є вирішальним.

4.5. За результатами засідання Комісії складається протокол, який підписує голова (в разі його відсутності – заступник) та секретар.

5. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

5.1. Заходами реагування на порушення академічної доброчесності є:

- виховні заходи;
- заходи загального характеру, які проводить ДПТНЗ «ОПЛДТ»;
- притягнення до академічної та/або дисциплінарної відповідальності;
- реагування на порушення академічної доброчесності при проведенні конкурсів;

Рішення про застосування заходів реагування на порушення академічної доброчесності з подання Комісії ухвалює уповноважена особа (директор).

5.2. Санкції за порушення академічної доброчесності, що застосовуються до педагогічного працівника ДПТНЗ «ОПЛДТ»:

1) заходи у межах притягнення до академічної відповідальності:

- виключення зі складу педагогічної чи методичної ради, інших колегіальних органів закладу освіти з позбавленням права бути членом відповідного органу на строк від одного до трьох років;
- заборона претендувати на присвоєння педагогічного звання чи кваліфікаційної категорії на строк від одного до трьох років;
- позбавлення педагогічного звання;
- позбавлення кваліфікаційної категорії;

- позбавлення нагород, відзнак, почесних звань, присуджених (присвоєних) закладом освіти;

2) заходи у межах притягнення до дисциплінарної відповідальності:

- догана;

- звільнення із закладу освіти.

Педагогічний працівник, якого притягнуто до академічної відповідальності, протягом одного року з дня набрання чинності рішенням уповноваженого органу про встановлення факту порушення ним академічної доброчесності не може подавати документи на присвоєння йому педагогічного звання.

5.3. Санкції за порушення академічної доброчесності, що застосовуються до здобувачів освіти:

1) виховні заходи реагування:

- усне зауваження педагогічного працівника про необхідність дотримання академічної доброчесності;

- усне попередження класного керівника, заступників директора, директора про можливе притягнення до академічної відповідальності;

- письмове попередження Комісії чи директора про необхідність дотримання академічної доброчесності та можливе притягнення до академічної відповідальності;

2) заходи в межах притягнення до академічної відповідальності:

- повторне проходження (виконання) відповідного освітнього компонента освітньої програми;

- повторне проходження оцінювання (включаючи підсумкове оцінювання або атестацію);

- зниження або анулювання результатів оцінювання;

- позбавлення права брати участь у конкурсах щодо отримання стипендій, грантів, участі у програмах академічної мобільності;

- відрахування з числа осіб, які здобувають освіту;

- позбавлення пільг з оплати навчання та/або інших пільг, наданих закладом освіти;

- позбавлення академічної стипендії на строк до одного семестру.